

**ELŐFIZETÉS:**  
Egész évre . 6 ft.  
Fél évre . . . 3 ft.  
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét  
illető küldemények a  
szerkesztőnek, anyagiak  
a laptulajdonosnak kül-  
dendők.

# BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

**HIRDETÉSI DÍJ:**  
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,  
többszöri hirdetésnél olcsóbb.  
Nyitási sora 25 kr.  
Bélyegdíj minden hirdetésnél  
30 kr.  
A hirdetések Bittermann  
Nándor könyv- és könyv-  
nyomtatás és a szerkesztőnél fogad-  
tatnak el.  
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

## A kvóta.

Zombor, 1896. január 13.

Báró Bánffy miniszterelnök a képviselőház nyílt ülésében kijelentette, hogy a kvóta felemelésére vonatkozó minden híresztelés teljesen alaptalan és lelkiismeretlen koholmány. A kormány nem vehet magának befolyást a kvóta megállapítására. Neki csak a szükséges anyagot kell a kvóta-bizottság rendelkezésére bocsátania és a két bizottság tárgyal a kvóta felett. Ha nem lehetne megegyezésre jutni, akkor Ófelsége határozza meg egy év tartamára a két állam mindegyikére eső kvótát.

Valamennyi osztrák mérsékelt és radikális párt egyetért ama követelésben, hogy Magyarország hozzájárulása a közös kiadások fedezéséhez felemeltesse a követelés mellett Magyarország példátlanul kedvező gazdasági fellendülését hozzák fel. E pártok és hírlapi pártizánjaik bizonyítékaival szemben éppen nem szűkölködünk ellenbizonyítékok nélkül. Csak a magyarbarát osztrák alkotmánypárt organuma tetszeleg magának Magyarország lovagiaságára való hivatkozásban s azt tartja, hogy Magyarország nem nyújthatna a világnak jobb bizonyítványt az önálló fejlődés útján való ezeréves haladásáról, mintha maga ajánlaná meg a kvóta felemelését. Ez Magyarországhoz méltó inaugurálása lenne az ezredévi ünnepélyeknek. Ilyen tanács ellen nem léteznek bizonyítékok. Itt csak egy megjegyzés találok; t. i. hogy Magyarország nincs hivatva Ausztriában kelteni ünnepi hangulatot és odaát készíteni elő ünnepet, hanem idehaza kell az igazi ünnepi hangulatot keresnie. De nem magunknak, hanem osztrák szomszédainknak szerezni ünnepi esztendőt, ha engednénk az osztrák világlat szíre-énekének.

A közös vámbevételek levonása után a közös kiadások kerekösszegben 108 millió forintot tesznek, ebből Magyarország 31.4% kvótát fedez évi

33.9 millió forinttal. E kvóta felemelése csak az esetben lenne megengedhető, ha Magyarország közgazdasági fejlődése függetlenül Ausztria fejlődésétől, ennek kárára, vagy költségére nagyobb haladást tett volna. De ennek ép az ellenkezője igaz. Magyarország az utolsó 10 év alatt hatalmasan fejlődött ugyan, de Ausztria haladása aránylag messze felülmuta Magyarország haladását közgazdasági téren.

A legutolsó népszámlálás alkalmával Magyarországon 17.4 millió volt a lakosság száma, Ausztriában 25.9 millió. Az utolsó két évtized alatt Magyarországon 12.6%-kal, Ausztriában 17.2%-kal szaporodott a lakosok száma. Magyarországon a keresők száma az összes lakosság-  
nak 42.5%-át teszi, Ausztriában 56%-át. Ellenben nagyobb Magyarországon a keresetnélküliek száma, vagyis 57.7%-a a lakosoknak, míg Ausztriában csak 45.2%-a.

Magyarország budgetje 1870-ben 154 millió forint volt és a 13 milliónyi lakosságra fejenként 11 forint 90 krajcár adóteher esett. 1895-ben Magyarország budgetje 421 millió forint és 15.5 milliónyi lakosság fejenként 27 frt 20 kr adóterhet visel. Ausztriában ellenben sokkal kedvezőbbek a viszonyok. Ott az 1870-iki budget 320, az 1895-iki már 636 millió firta rugott ugyan, de 18.0-ben 80.4 millió lakos átlag 15 forint 60 krt, 1895-ben 24.6 millió lakos átlag 25 frt 80 krt fizetett fejenként adóban. Mig az utolsó 25 esztendő alatt minden egyes osztrák lakos adója 66%-kal emelkedett. Magyarországon ez az emelkedés pontos számítás szerint 125%-ot tett. Eltekintve ettől, Magyarországon az állami kiadások most fejenként 1 frt 40 krral magasabbak, mint Ausztriában. Ily viszonyok közt a kvóta felemeléséről beszélni nem lehet. A felemelés legrosszabb esetben kiadásainknak 4 millió forinttal való emelését involválná, amit részben paralizálna a közös vámjövendelmek nagyobb bevételi kvótája és a fogyasztási adó reformja. Ámde a kiadási

kvóta felemelése 10 évre már az okból sem engedhető meg, mert a közös kiadások évről-évre növekszenek és ez irányban egy ismeretlen tényezővel kellene számolni.

Ha az ellenzéknek sikerült is a kvótának 35%-ra állítólag kilátásba helyezett felemelésével a közvéleményt pillanatnyilag nyugtalanítani, — Bánffy miniszterelnök igen bölcsen s megfelelőleg cselekedett, midőn az első alkalmat megragadta a híreszteléseknek való értékükre leszállítása végett. A kiegyezés értelmében sem az osztrák, sem a magyar kormány nincs abban a helyzetben, hogy a kvóta felett tárgyalhasson, hanem kizárólag a két parlamentre kell bízniok ez ügy elintézését és a megállapodást. A kvótáról eddig egyáltalán szó sem volt, és csak a két országos kvóta-bizottság kiküldése helyzetetett kilátásba február.

**A békeajánlat feltételei.** A képviselőház egyik legközelebbi ülésében Apponyi Albert gróf, mint tudva van, kijelentette volt, hogy legközelebb a ház előtt nyilatkozni fog az ismeretes karácsonyi cikkben tett békeajánlatának feltételeiről. Eme „feltételek” előterjesztése a belügyminiszteri költségvetés tárgyalásának lezárásán fog megtörténni, amely körülmény bizonyára kiváló érdekességet fog kölcsönözni a budgetvita eme részének.

**A választók összeírása és a kir. kuria.** A választó-jogosultak ez időre érvényes névjegyzékének összeállítása ellen benyújtott valamennyi reklamációt elintézte immár a kir. kuria. Összesen 3474 egyén választói jogosultságára vonatkozólag nyújtottak be reklamációt. Ezek közül 631 egyenre vonatkozólag helyet adott a kuria a főszozlamlásnak, 2843-at pedig elutasított. A kir. kuria tebat az összes főszozlamlásoknak csakis 18%-át ismerte el jogosultknak.

**A magyar képviselőház új horvát tagjai.** A horvát országgyűlés a magyar képviselőházban megüresedett három horvát képviselői állásra Krajcsóvits Sándor, Popovics V. István és Tomasics Miklós dr. képviselőket delegálta. — Krajcsóvits Sándor előkelő vukovári polgár, lelkes unionista. Jelentékeny szerepet visz Szerém vármegye közeletében, ahol jelentékeny földbirtokai vannak. — Popovics V. István a budapesti Tököllyánium igazgatója, ismert szerb író és jeles szónok. — Tomasics Miklós dr. a zágrábi egyetem tanára, a horvát miniszterium volt min. titkára. Jó nevű jogász. — Az új horvát képviselők mindegyike kitünően beszél magyarul.

## A „BÁCSKA” tárcája.

*Száll az idő...*

*Száll az idő, gyorsan, folyton,  
Nem fárad el, nem pihen;  
Nincs éjjele, a mely várná  
Csendes álom képiben.*

*A pillanat, a nap, az év  
Olyan hamar lebén el...  
Addig áll csak: homlokunkra  
Míg egy redőt ráékel.*

*De hova száll az a sok perc,  
Mely így eltűn' sebtiben...?  
Múlt időbe...? — az temető!  
Ott megpihen csendesen.*

*... S óh, a balga ember, ha a  
Múltan mereng, azt hiszi:  
Látja őket... vissza jöttek  
Elmúlt édes percei.*

*Pedig, pedig a sok holt perc  
Fel többé már nem támad...!  
— Olyankor a múltban csupán  
Kísértetek járkálnak.*

Hartmann János.

## EGY SZIV TÖRTÉNETE.

Irta: Gynthius.

Mikor megszülettem: anyám meghalt; — mikor gagyogni kezdtem értelmetlen, gögicselő szókat: atyám főbe lötte magát. Rajtam, szegény csecsemőn, öreg hü cselédünk, Pali bácsi könyörtől meg: magához fogadott s fölnevelt kicsiny unokájával, Marinával együtt.

Mikor már nagyobbacska lettem s gondolkodni kezdtem, láttam, hogy minden más gyermeknek van atyja, van anyja, kik kényeztetik őket szerető szókkal, öleléssel; sokszor szivembe nyilallott az a kérdés, hogy miért nincs nekem anyám, miért nincs apám? — Mintha most is magam előtt látnám Pali bácsi könyveborult arcát, mikor együgyű kérdésesre ölebe ragadott, keblehez szorította fejemet, megsimogatta arcomat s azt válaszolta:

— Gyermekem, neked nem is voltak szüleid!...  
De én nem elégedtem meg feleletével.  
Ebben az időben többször elszakott járogatni hozzánk egy öreg asszony; Panna néninek hívták. Egyszer, mikor Pali bácsi nem volt otthon, kérdeztem tőle:  
— Ugyau Panna néni mondja meg: hol az apám, meg az anyám?

S az öreg elmondott mindent: hogy anyám meghalt, alig hogy megszülettem, atyám meg öngyilkos lett. Mesélte, hogy gazdagok voltak, nagyszerű temetésük volt, sok-sok ember kísérelte ki őket az utolsó utra. Beszél nagy fényről, pompáról, búbanatról, adósságról, árverésről sok mindent össze-vissza, — de ezeket már csak félig érthettem meg. Egyszerű gyermeki lelkemre rendkívüli mértékben hatott a sötét való.

Szemeim elé tűnt anyám jóságos arca, amint szeretetteljesen mosolyog felém, — majd meg apám zavart, véreborult pillantásával találkozott szemem, mikor ép a homlokára szegzi a fegyvert... Hallottam a dördülést, láttam mint bukik a földre a véres test, s fordítja felém eltorzult arcát...

Iszonyu fájdalom furódott kicsiny szivembe; térdeim inogtak, lélekzetem elakadt, végre is eszmélet nélkül összerogytam. Ágyba fektettek, hol a láb kivert s egész

nap, meg egész éjjel félrebeszéltem. Másnap reggelre természeti erőm fölülkerekedett, talpra állottam, — de tudtam, hogy apám, anyám halva és eltemetve!

S ettől kezdve életem csupa szenvedés volt.  
Pali bácsi, meg Marina jól bántak velem, s szerettek ugyan, — de engem folyton bántott, sértett az a tudat, hogy az étel, melyet lenyelek, hogy a ruha, melyet magamon viselek, nem az enyém, — hogy az alamizna. Az ajándék kenyér összeszorította torkomat, — az ajándék ruha égette testemet, én, a fiatal gyerek irtóztam az alamiznától.

Igy volt ez egy darabig.  
Mikor a tizenhatodik évemben jártam, Marina kezdett a háziasszony lenni. Ekkor mintegy 18 éves lehetett. Nagyon szép leány volt: felséges, nagy, izmos, mint egy fehér hattyu; idomai domboruk, orcája csattanó, szemöldöke sugár, — mélyeséges tűző szép két fekete szemre ragyogó volt, akár a fekete gyémánt. Mondom, ezidőben Marina vette át a háziasszonyi szerepet: ő adta ki az ételt, ő foltozta meg szakadt ruhákat. — S csodálatos! Ettől kezdve elfeledtem, hogy kegyelemből élek! Szivembe valami szokatlan, jóleső érzés lopózott, mely előtte eddigi tartózkodásomat. Sehogyse tudtam ennek magyarázatát adni.

Először azt hittem, hogy erkölcsi érzésem stüllyedt. Megpróbáltam küzdeni ellene, — hiába! Valami úgy vonzott Marinához. Körében mindig bizonyos nagy lelki megnyugvást éreztem. Mellette boldog voltam: büszke, jókedvű és nyugodt.

Nemsokára meghalt Pali bácsi; magunkban maradtunk. Magunkban, — szegénységben. Kicsi kis tőkét hagyott ránk az öreg, alig hogy a legszűkebben megélhettünk. Én még akkor tanuló voltam: nem kereshettem. Az enyhe nyári estéken Marina meg én ki szoktunk sétálni a közeli parkba. Egyideig csak kettecskén sétálgattunk; — egyszer azonban egy elegáns tartású, barna uriember csatlakozott hozzánk. Vigan nevetgél, tréfálkozott Marinával, ki azt mondá, hogy régebbi ismerőse. Én még sohase láttam.

Lentey Tibor bárónak hívták. Valami szokatlan ellenszenvet, — nem! — gyűlöletet éreztem iránta. S

### A pénzügyi biztosi szaktanfolyam.

A pénzügyminiszternek legújabb körrendelete szerint a pénzügyi biztosi szakvizsgálatra a pénzügyorségből csak azokot bocsátják, akik a megfelelő szaktanfolyamot sikerrel bevégezték. A szaktanfolyamot évenként március 1-től június végéig Budapesten tartják. Az oktatást három szakelőadó teljesíti, akik közül az egyik a pénzügyi biztosoknak szükséges technikai ismeretekről, a másik a szesz-, cukor- és sörtermelési, valamint az ásványolaj adóra vonatkozó törvényekről és szabályokról tart előadást. A szaktanfolyam végén, június utolsó hetében az összes hallgatók szóbeli és írásbeli vizsgálatot tesznek.

**Közösügyi póthitel.** A pénzügyminiszter folyó hó 10-én a következő törvényjavaslatot terjesztette a képviselőház elé: 1. §. A pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy az 1893. közösügyi zárószámára alapított végleges leszámolás folytán a magyar korona országaira eső tartozás kiegyenlítésére pótlólag 1.468,276 frt 1/2 krt, továbbá a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságok által az 1894. és 1895-iki közösügyi póthitelképp megszavazott 91.560 frtból a magyar korona országait terhelő 28,749 frt 84 krt, összesen tehát 1.497,025 frt 85 1/2 krt fizethessen a közös pénzügyminiszternek. 2. §. Az előző szakaszban megjelölt kiadásból 1.471,968 frt 65 1/2 kr, az 1895. IV. t. c. 2. §-ának „A) Rendes kiadások“ IV. fejezete, 25,057 frt 20 kr pedig „C) Rendkívüli közösügyi kiadás“ I. fejezete alatt számolandó el és az egész 1.496,025 frt 85 1/2 krnyi összeg a pénztári készletekből fedezendő. 3. §. Ennek a törvénynek végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

### A zombori törvényhatósági bizottság tagjai.

A zombori törvényhatósági bizottság tagjainak névsora a következő:

1. **Alföldy Árpád dr.** (Bánát v. k.), megválasztott 1892. évi december 11-én.
2. **Ambrozovits Béla,** virilista.
3. **Ambrozovits Gyula,** virilista.
4. **Andráskó Alajos** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1895. évi december 11-én.
5. **Aszt Nándor,** virilista.
6. **Baloghy Ernő dr.** (Belváros v. k.), megválasztott 1895. évi december 11-én.
7. **Bibra Frigyes báró,** virilista.
8. **Bikár M. Pál** (Bánát v. k.), megválasztott 1895. évi december 11-én.
9. **Bikár Péter,** virilista.
10. **Bikár Simon,** virilista.
11. **Bittermann Nándor** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1892. évi december 11-én.
12. **Blumenthal Lajos,** virilista.
13. **Bosnyák Fülöp** (Bánát v. k.), megválasztott 1895. évi december 11-én.
14. **Bruck Adolf,** virilista.
15. **Czvetkovits Péter,** virilista.
16. **Danninger Ádám dr.** (Belváros v. k.), megválasztott 4 évre 1894. decemb. 19-én.
17. **Donozlovits Vilmos dr.** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1892. dec. 11-én.
18. **Drakulits Pál dr.** (Cservenka v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
19. **Dujmovits Péter** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
20. **Dzinits Péter,** virilista.
21. **Eremits Bogolyub** (Cservenka v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
22. **Ehrlich Nándor** (Szelence v. k.) megválasztott 1892. december 11-én.
23. **Falcione Gusztáv,** virilista.
24. **Falcione Lőrinc,** virilista.
25. **Falcione Nándor dr.,** virilista.
26. **Fejér Gyula,** virilista.
27. **Ferencsevits Dömötör** (Cservenka v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
28. **Fernbach Károly,** (Szelence v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
29. **Fernbach Péter,** virilista.

30. **Franczl Mór,** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
31. **Fratricsevits Béla** (Felsőváros v. k.) megválasztott 1892. december 11-én.
32. **Fratricsevits-Aszt Vince dr.** (Szelence v. k.), megválasztott 1892. dec. 11-én.
33. **Frey Imre,** virilista.
34. **Gräber Lajos dr.,** virilista.
35. **Gräff Nikáz** (Belváros v. k.), megválasztott 4 évre 1894. december 19-én.
36. **Gruits Triva** (Szelence v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
37. **Grüner Samu dr.** (Belváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
38. **Hagelmann Lajos,** virilista.
39. **Hameder Károly,** virilista.
40. **Heindlhoffer Róbert,** virilista.
41. **Henneberg Sándor** (Szelence v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
42. **Husveth Istvan id.,** virilista.
43. **Ilkits Szava** (Cservenka v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
44. **Jankovits János,** virilista.
45. **Jakobts Mihaly** (Belváros v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
46. **Józits György,** virilista.
47. **Kalmár Pál** (Ádám fia) (Bánát v. k.), megválasztott 1893. január 15-én.
48. **Karakásevits Milivoj** (Belváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
49. **Kandler József** (Cservenka v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
50. **Koczkar Zsigmond,** virilista.
51. **Konyovits István,** virilista.
52. **Konyovits Jusztin,** virilista.
53. **Konyovits Mladen** (Illa fia) (Cservenka v. k.), megválasztott 1893. január 15-én.
54. **Konyovits Simon** (Cservenka v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
55. **Kronits István dr.,** virilista.
56. **Kozsanits Szilárd,** virilista.
57. **Kozma László,** virilista.
58. **Lallossevits Jakab,** virilista.
59. **Lang Flórián** (Szelence v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
60. **Leovits György** (Bánát v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
61. **Lippert Ferenc,** virilista.
62. **Loogó Simon** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
63. **Loogó Mátyás** (Szelence v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
64. **Lugumerszky Plató** (Bánát v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
65. **Masits Novák** (Szelence v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
66. **Mattarits Márkó** (Bánát v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
67. **Maximovits Miklós dr.,** virilista.
68. **Michelsz János,** virilista.
69. **Molnár István,** virilista.
70. **Molnár Gyula dr.** (Bánát v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
71. **Nikolits György dr.,** virilista.
72. **Obuskovits Tivadar** (Cservenka v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
73. **Parcsetits Mihaly** (Szelence v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
74. **Pávlovits Jenő dr.** (Bánát v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
75. **Paul Kálmán** (Szelence v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
76. **Poppovits István dr.,** virilista.
77. **Poppovits Zsárkó** (Cservenka v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
78. **Radicsevits Sándor** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
79. **Schäffner Károly,** virilista.
80. **Sigyanszky Czveta** (Bánát v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
81. **Spitzer Mór dr.,** virilista.

82. **Szakáll Adorján** (Szelence v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
83. **Szauerborn Károly,** virilista.
84. **Széchényi József,** virilista.
85. **Szondy Mátyás,** virilista.
86. **Sztojkovits Zakár,** virilista.
87. **Sztojcsits Jęfta** (Cservenka v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
88. **Sztrilich Gyula,** virilista.
89. **Tárczay Mór,** virilista.
90. **Thurszky Zsigmond dr.** (Belváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.
91. **Ugri Mihály** (Felsőváros v. k.), megválasztott 3 évre 1895. december 11-én.
92. **Vagemann Simon,** virilista.
93. **Wamoscher Samu ifj.,** virilista.
94. **Weidinger Sándor** (Belváros v. k.), megválasztott 1893. december 12-én.
95. **Veszelyovszky Péter,** virilista.
96. **Vuits János dr.,** virilista.
97. **Vuits A. Miklós,** virilista.
98. **Vukicsevits Gy. Miklós,** virilista.
99. **Zákó István dr.** (Bánát v. k.), megválasztott 1892. december 11-én.
100. **Zsuljevits Ernő** (Felsőváros v. k.), megválasztott 1895. december 11-én.

### A törvényhatósági bizottsági közgyűlésen szavazati joggal bíró tisztviselők:

1. **Schlagetter Gyula,** polgármester.
2. **Va. ter Nándor,** rendőrfőkapitány.
3. **Vukicsevits Péter,** tanácsnok.
4. **Thurszky Jenő,** tanácsnok.
5. **Gertinger Pál dr.,** tanácsnok.
6. **Dekker Pál,** tanácsnok.
7. **Gyurisits György,** főjegyző.
8. **Pocskay Sándor,** t. ügyész.
9. **Lallosevits István,** I-ső aljegyző.
10. **Matzitz Pál dr.,** II-od aljegyző.
11. **Vadas Kálmán dr.,** t. főorvos.
12. **Gergurov Milán,** főmérnök.
13. **Heincz Kálmán,** főszámvévo.
14. **Auth György,** házipénztárnok.
15. **Bikár Vazul,** adópénztárnok.
16. **Raicich Karoly,** alszámvévo.
17. **Szabó Sándor,** alszámvévo.
18. **Bugárszky Miklós,** közigyám.
19. **Szlavay Ferenc,** levéltárnok.

### Levelezés.

#### Életjel Bogojáról.

A bogojai községi tanítótestület a „Tanítók Háza“ javára a karácsonyi ünnepek alkalmából pásztorjátékot rendezett, melyből a 844 korona felülfizetéssel együtt 244 l korona tiszta jövedelmet mutat föl. A kis Bogoja derék lakossága ezzel bebizonyította, hogy a nemzet napjainak szemből kötelességei vannak, mit ezen alkalommal is sietett fellévevel leróni.

A rendezőség kiadása, melybe beleértendő nemcsak minden elgondolható készlet, de még a 28 szereplő korhú öltözete és a nekik vásárolt emlékkönyvek ára is, 142-62 korona volt. Az 51 felülfizető névsorának közlésére a „Kaloecai Néplap“ kéretet föl.

A bogojai (megmagyarosítva: Bács-Gombos) társadalmi élet köréből említésre méltó mozzanat a „Polgári Olvasókör“ harmadik évi tisztújító közgyűlése, melyet f. hó 5-én tartott saját helyiségében. Az érdeklődés igen élénk volt, nemcsak a tagok szép száma, de még a meghívott helybeli társak is — dicséretére legyen mondva — képviseltette magát tagjai által.

Az elnöki, könyvtárnoki és pénztárnoki jelentések elég érdekesek voltak s a még ifjú (vegyes tagokból álló) kör elé szép jövőt tár. Talán nem lesz érdektelen a nagyközönségre sem, ha egyet-mást közlünk a jelentésekből.

Az elnöki jelentés szövege a kör eseményszámba menő évi mozzanatairól, (melynek a kör hazafias helyes irányát nagyban feltüntetik), áttér a könyvtárra, melynek

mikor ezt Marinának elmondtam, kacagott rajta. Kacagott, — de olyan tompán... olyan furcsán!...

Aztán így szólt:  
— Bobó! s hogy jobban megszokd társaságát, ezután többször fogom magunkkal hívni...  
S a báró mind gyakrabban csatlakozott hozzánk, — én meg mindjobban meggyőültem.  
Egyszer meglátogattunk lakásunkon. — Dühömben elmentem hazulról. Botorul tévelyegtem ide-oda a város palotái között, szivemben kimondhatatlan keserőséggel. Mikor haza jöttem, Marina vigan fogadott.  
— Te fia! tegnap pénzt kértél tőlem, — nem volt. Most van, — nesze! — s egy fényes aranyat nyomott a markomba.

— Hol vetted? — kérdém sápadtan.  
— Hol? — nevetett. — Isten adta: találtam! — s azzal elfordult s bement a másik szobába.  
... Borzasztó gyanu született agyamban. Ide oda forgattam kezeim közt a sápadt fényű pénzdarabot.  
Ha ez a leány...? De nem, nem, mégse!... Az nem lehet, hisz oly szelid a tekintete, oly tiszta, moesoktalan a homloka! — De bátha mégis!  
Megborzadtam a lehetőségétől s teljes erőmből vágtam egy köhöz a pénzdarabot. Nagyon ugrott, nagyon pöngött e ruganyos érc s egy zugba szaladt. Ott hagytam.  
S a báró mind sürűbben kezdett hozzánk járni. Pénzünk is volt mindig bőven...  
Egy csöndes tavaszi estén, mikor háznak előtt sétáltam, ki hallatszott onnét Marina csengő kacaja s a báró barsány nevetése.

Odafutottam az ablakhoz: beakartam nézni... Be volt függönyözve.  
Elfojtott lélekzettel hallgatóztam... Csak értelmetlen szavak chaosát hallgattam.  
Szédülni kezdtem. A vér rohamosan bizsergett ereimben. Valamennyi vérem, mind a fejembe tödült! — S visszatért agyamba előbbi gondolatom.  
Ha ez a báró, ez a kéjenc, elcsábítaná Marinát!... Ha lebuzná a posványba a tiszta angyalt!... Ha ő, az erős férfi fölhasználná Marina gyöngeségét... szegénységünket!

Még gondolatnak is iszonyu!  
Pedig mily valószínű!... Hát mit keresne különben mindig a nyomában?... Aztán meg az az asszony! Meg, hogy azóta nincs soha pénz-szükségünk!  
A keblem zibált... Főm égett a dühből. Iszonyu keserűség önté el szívemet.

— Hahahaha! Ez a báró meg akarja venni az én édes, drága szerelmemet!...  
S én a tapasztalatlan gyermek fel akartam venni a barcot, ezzel a tapasztalt világvál.  
De hogyan?... Mit tegyek?  
Ördögi eszme cikázott agyamon keresztül. — Szemet szemért, fogat fogért, vért véért! Tegyük pénz ellen pénzt, kincs ellen kincseket!  
Ha egy szereti Marina a jólétet, az arany ragyogását, hát én szerzek neki, — hogy érintetlenül imádhassam!

De honnan vegyem a kincseket?!... Eh! fölál-dom becsteltemet, hogy megmentsem Marináét.  
Elrohantam.  
Úgy hét nyolc óra körül lehetett. Az eget sűrű, rongyos felhők borították. Egy közeli vaskereskedés felé tartottam. Utolsó pénzemen vettem egy forgó-pisztolyt s zsebembe csuszattam, — aztán megint megindultam. Sötét tervek érlelődtek agyamban.  
Nem tudom meddig barangoltam az utcákon, csak homályosan emlékezem a háztömegekre, melyek az est sötétjébe magaslottak, a fogatokra, melyek gyorsan gördültek tova az uton s a járó-kelőkre, kik sietve surrantak el melletttem.

Magas palota előtt állottam meg... A kapu nyitva, az udvaron senki... Bementem.  
Alig haladtam pár lépést, a kapu alatt megszólított valaki:  
— Hova, hova?  
Jedten fordultam a hang irányába. A portás állott fülkéje előtt s nézett felém.  
— A grófnőhöz — feleltem — levelet hoztam neki, s azzal tova indultam. A kapus dörmögött egyet s vissza fordult szobáskájába. — Én meg elrejtöttem a folyosón. Egykedvűen, semmivel se gondolva.

Nemsokára kihalt a zaj. Néma csönd lett a házban.  
Vártam még egy jó félórát, aztán nesztelenül, lábujjhegyen egy magas ajtó felé tartottam. Rátettem kezeimet a kilincsre, s a legnagyobb vigyázattal megnyomtam... Kinyílt az ajtó anélkül, hogy nyikorgott volna. Kis ideig megálltam az ajtóban, aztán lélekzetem visszafojtva, beléptem a szobába.

A kocka el volt vetve...  
A szoba levegőjén valami kellemes, budoár-illat áradt el. A hold ezüstös fény sugarai beszűrődtek, a kristály ablakon, meg a finom csipkeszőnyegen s reszketve táncoltak az asztalra kirakott drágaságokon.  
Szemeim áthatóan, meredten tekintettek szét... Magas ágyon tündérszépű nő feküdt. A hold halovány sugara megvilágíták gyönyörű alakját. Keble lassan, szabályosan emelkedett... lélekzete egyenlő ütemű... alszik.

Nesztelenül, mint egy macska, indultam előre. Arnyékban voltam. Az asztal mellett megálltam, kezeimet izgatottan nyujtottam ki a kincs után... Óvatosan, vigyázva raktam zsebembe az ékszerket. Már csaknem az utolsó fogtam kezembe, midőn a rendkívüli izgatottság fojtogatni kezdé torkomat, agyamon hideg veritéket ütött ki. Kezeim, lábaim reszkettek... egyszerre kezemet vigyázatlanul az asztal sarkába ütöttem.

Csak csekély neszt okoztam, de ez is elég volt arra, hogy felriasszam álmából a grófnőt.  
— Ki az? — kiáltá ijedten és sebesen emelkedett föl fekvőhelyén.

Szerencsére a hold már előbb sűrű felhő mögé rejtőzött, — korom sötét volt a teremben. Úgy álltam ott a sötétségben, mintha gyökeret vert volna lábam. Meg se moccantam, lesütöttem főmet. Kevés idő múlva a ruhaszögéből következethettem, hogy a nő ismét visszafeküdt helyére. Mit sem sejtett.

Egy ideig még némán, mozdulatlan álltam, míg csak újra nem hallottam a lassu, szabályszerű pihéget. Ekkor kitámolyogtam a szobából s távozni készültem. Óvatosan lépdeltam le a lépcsőkről, ki a kapu alá.  
A kapu csukva volt. A portás fülkéje előtt hangos

állapotát és fontos rendeltetését a következő kommentárral esztelél:

Tudjuk, hogy a természetben nincs megállapodás, a „ki nem akar haladni, az elmarad“. Valmikor arról ittétek meg az egyes népek előrehaladottságát, miveltségét, hogy mennyi szappant fogyasztottak el, — nem kicsinyem a miveltség megítélésének eme különösnek látszó módját, mert tudom, hogy minél miveltebb valaki, annál helyesebb érzékkel bír a tisztaság iránt is.

De mégis, ma az egyes községek miveltségét, értelmességét, fölvilágosodottságát az iskolák, olvasó- és önképzőkörök, népkönyvtárak és olvasóközségek szaporodásával hozták szoros összefüggésbe, még pedig nem ok nélkül.

A magyar írókirály, Jókai azt mondta: „Magyarországot még egyszer meg kell hódítani s ezen hadviselés a néptanítókra vár.“ Tisztelt közgyűlés! En azt hiszem, hogy a néptanítók serege ezen magas varakozásnak csak akkor felelhet meg, ha az általa az iskolai életben kovácsolt kezdetleges tudományfegyver az egyesek kezében nem rozsdásodik meg, hanem az életben az olvasókörök önképző látogatása, a könyvtár igénybevétele által fenyesre csiszolják és az ismeretek folytonos kicserélése által élénre fenetik.

Mint látjuk tehát a tanító legbuzgóbb működése is csak fel siker e téren, mert ő a legjobb esetben is csak a jó alapot adhatja meg, melyre az önképzőkörök, olvasó-egyletek és egyéb közművelődési egyesületek vannak bivatva tovább építeni.

Hogy az emberiség általános miveltsége mily fontos ma a második ezredév küszöbén, azt a többek közt eléggé bizonyítja azon körülmény is, hogy az ország közművelődésének előharcosai 1895. december hó 9 én Budapesten 467 kötetből álló könyvtárral megalakították az „Első Nép kaszinó“-t, mely a munkás közönség befogadására és kellemes szórakoztatására, helyes miveltsére van bivatva.

Sajnos, hogy községekben is talátnak, kik nem bírják megérteni a kor intő szavát. Egy tiszta jellemű böles szavaival figyelmeztetem e jóindulatú, de széthúzó polgártársakat, mondván: „Szükséges az életben, hogy a kik az erény és baladás zászlója alatt akarnak barcolni: egyesüljenek.“ Egy nagy államférfi is azt mondta: „Sok kicsi buzgó és együttes működése nagygya teheti a hazát.“ A legnagyobb magyar Széchenyi István, ki az első olvasókört, a „Nemzeti kaszinó“-t alakította, azt mondta: „Tegyen mindenkiünk amennyit tehet honáért, földiért.“

Hozzuk meg tehát egymás és a közjó érdekében ama kis aldozatot, (értsük meg egymást!) tartssunk fönn egy olvasókört, mely az egyetértés kapcsán közönségünknek irányítója leend. „Ne azt keressük egymásban a mi szétválaszt, hanem a mi egyesít bennünket.“

A baba bölese (Deák F.) azt mondta: „Jobban kell szeretnünk a hazát, mint ellenségünket gyűlölni!“ Hisz a közjóért még az ellenségeknek is bekegyebbet kell nyújtani: köztünk pedig ellenség nincs, legfeljebb félreértés lehet. Cáfoljunk meg eme szapolyai korból ránk maradt közmondást: „Atok szállta meg a magyart, mert az soha össze nem tart!“

Befejezéstül elmondja, hogy az első alakuláskor szárnyra kelt famosus jóvendöléssel szemben örömmel konstatálja, hogy minden évben gyarapszik; nevezetesen: érdeklődés tekintetében az első közgyűlésen 20-an, a másodikon 23-an, a harmadikon 26-an jelentünk meg; az első évet 35-en, másodikát 48-an, a harmadikat 56-an kezdtük. Az első évben még nem volt dalárdánk, a másodikban már azt is sikerült összehozni, mely pedig még a nyilvánosság előtt is sikerrel szerepelt; az első évben csak 34 darab könyv, ma már 62 darab képezi könyvtárunkat; az első évben a könyvtárkészlet értéke 116 korona volt, ma 251.3 korona; az első évben gyászlobogót, a második évben egy remek nemzeti trikolor zászlót (22.24 korona) és belyegzőt szerztünk be.

Nagy figyelmet keltett Cziráky Gyula levelének fölolvastása, melyet örökös dísztaggá történt megválasztása alkalmából irt a kör elnökéhez. Az a szimpatia és sok jóakarát, mi e levélből e kör és a közlakosság iránt

hortyogás hallatszott: ez is aludta a boldogok és megelégedettek álmát.

A zárban benn volt a kulcs... Kinyitottam az ajtót s nekieredtem a futásnak. Örültem vágatva rohantam előre. Belsőmben ugy dobogott a szív, mintha ki akart volna ugrani helyéből. Fülemben folyton kiabálta egy hang: „Jól tetted!“ — egy másik: „Gazember vagy!“

Lakásunk elé értem. Az ablak még most is ki volt világítva... Melléje lopóztam... Mintha csokokat ballottam volna cuppanni a léghen... Ugy éreztem magam, mintha fejbévtak volna... Kiáltani akartam, de nem tudtam. Tudom öszszeszerult.

Aztán elszántan benyitottam a házba; végig tapogattam a szűk, sötét folyosót, bejuttottam a pitvarba. Itt egy ajtóbasadékon világosodott ki, behatoltam a szobába. Verejtékes fejemet odanyomtam a nyílászhoz és benéztem...

Es láttam, hogy az én kienesem elkésve érkezett. A szobában Marina csengő banyja összevegyült a báró basszusával:

- Szeretsz?
- Szeretlek.
- Örököm?
- Örökké.

S láttam, hogy a nyakába borult a barna bárónak; megöltelte egyszer, megölette kétszer, összecsofolta oh hányszor, de hányzor!... Es szemeim előtt elhomályosodott minden. A szoba, a butorok örült gyorsasággal forogni kezdtek C-sodolatos fantomok perdültek táncra s vigyoríták felém irtózatos agyaraikat...

Kezem az örtlet erejével markolta meg a revolvert. Fölszakítottam az ajtót... Azok ott benn ijedten bontakoztak ki s rohantak felém... Két lövés dördült el gyorsan egymásután... Két iszonyu jajkiáltás követte...

Többre nem emlékszem... Hanyat estem.

Másnap a börtönben ébredtem fel. Itéjének el, nem bánnom, akár halálra!

nyilvánul: egészen elragadta a közgyűlést és végeztével harmonikus éljen és taps közt tört ki azon óhajással: vajba beteljesülne igérete, mely szerint személyesen fogja tiszteletét tenni körünkben!

Legvégül következett a tisztujtás Berecz Károly tisztujtási elnöksége és Nemes János tisztujtási jegyzősége mellett. Egyhangulag megválasztották, elnökké Molnár Gábor, alelnökké Meló Ferenc, jegyző könyvtárosá Németh Imre, pénztárossá Szobonya Fábán; választmányi tagokká Berecz Károly, Nemes János, Omelka János, Schmidt Géza, Sóbajó József, Vincze Fábán, Herczeg Mór. (Mind régiek!)

Bogoján, 1896. január 7.

Gábory Károly.

### Hang a vidékről.

Lélekemelő ünnepély színhelye volt mult évi december hó végén, a régi csajkás kertület Zsablya községe. Ugyanis december hó 29-en bucsuzott el járásától Mihajlovits Kornél járási főszolgabíró és dr. Balaton Gyula járási szolgabíró. Az egész ünnepély magán viselte a határtalan szeretet és ragaszkodásnak jellegét.

A járásnak községeiből az előjáróságok jegyzőik vezetése alatt mar 11 orakor gyűlekeztek. Tarack lövések hirdették az ünnepség megkezdését, melyet dr. Fleischer Simon járásorvos tapintatosan vezetett. A Vinterfeld-féle vendéglőlő dr. Fleischer vezetése alatt a küldöttség ment az ünnepeltékert. Delután 1 órakor 40 teretű bankett volt. Az első bucsu beszédet Papiés Milos gör. keleti esperes mondta a távozó főszolgabíróra, ki megbató szavakban köszönte meg a gyengélt figyelmet. Ezután dr. Fleischer járásorvos bucsuzott el mindkét hivatalársától. Szabo Pal rom kath. lelkes dr. Balaton Gyula szolgabíróra emelte poharát, — mit nevezett szolgabírónak szép beszéde követett, mely beszéde még igen sokaig kedvesen emlészünk vissza.

Meg itt még kell emekszünk egy szeretett hivatalnokokról, Vitz Ederől, ki szinten e napon bucsuzott, hogy a zsabylai aljegyzőseget a petrovo-zellóval ese relje fel, Boldizsár helybeli ügyvéd szép beszédben bucsuzott el ezen mindeuki által szeretett hivatalnoktól.

December 31-én a második, vagyis a járás főelőnökeit fogadó ünnepségen Zakó Mian országos képviselő is szerencsétlenül beuntuket látogatásával. Bandérium és egész kocsisor ment az erkezők ele, hol őket a batar szelcu Mulesics Acó zsabylai községbíró fogadta. Tarack lövések hirdették a megerkezet. Hivatalos fogadta a községházban volt, hol dr. Fleischer járásorvos a járás nevében fogadta őket, lendületes beszédben a járás szeretetéről biztositotta Nikolics Izidor fő es Krudy Géza szolgabíró.

Tizenket óra után bankettra gyűtünk össze a Vinterfeld féle vendéglőben. Az első köszöntőt Nikolics főszolgabíróra Papiés Milos gör. keleti esperes mondta, — Krudy szolgabíróra Araneky zsabylai jegyző s még számos es szép felköszöntő mondatot Zakó képviselőre.

Isten áldása kísérje a távozókat, vezesse az érkezőket, a járás szeretete és becsülése nem fog hiányozni. Zsablya, 1896. január 8-án.

Egy jelenvolt.

### Ujdonságok.

**Megyebál.** Bevégzett tény, hogy megyénk vezető körei február hó 15 én nagyszabásu megyebált rendeznek a megyeház-palotában. Folyó hó 17-én lesz az első hivatalos értekezlet, melyen megalakul a tisztikar s megállapítják a részletes programot. Annyit már most is irhatunk, hogy a bálrendezés megyei közéletünk legkiválóbb elemeit öleli fel, hogy a bál fény dögében nem fog mögötte maradni a régi híres megyebáloknak s hogy az intézők mindent el fognak követni, hogy a megjelenendők részére emlékeztetéssé tegyék az estét. Mi a megyebál tervét igen helyes eszmének tartjuk s teljes elismeréssel fog bizonynyal mindenki adózni azok iránt, a kik azt megpendítették s meg is valósítják. Találkozója lesz a bál megyénk intelligenciájának s örömmel ragadja meg mindenki az alkalmat, hogy társadalmi életünk harmonizálásának dokumentálását célzó ezen ünnepélyt megjelenése által minél jelentőségtelesebbé tegye. A teljes siker biztos garanciaja a megyénk kitünőségeiből atakult rendezőség s az az általános lelkesedés, amit a bál eszméje megyszerte keltett.

**Személyi hír.** Özv. Vojnits Lukácsné szül. Szemző Jozeta, dr. Vojnits István főispán edes anyja, a jótékonyágáról megyszerte ismert es köztiszteltben álló urnó, városunkba érkezett fiának látogatására.

**Kinevezés.** Az igazságügy miniszter Fekete Imre újvidéki kir. járásbíróági joggyakorokot az aranyosmarothi kir. törvényszékhez aljegyzőve nevezte ki.

**Kinevezés.** Dr. Vojnits István főispán Gallé Dániel zombori lakost, központi közigazgatási joggyakoroknak nevezte ki.

**Hírek az erseki egyházmegyéből.** Sternáth Antal, főszékesegyházi hitszónok, plebanosnak nevezetett ki Kecelre. Holczinger József zentai káplán, főszékesegyházi prebendatüssa nevezetett ki, míg succentorrá es sekrestyeigazgatóvá Kovács Janos nagyszeminariumi vicerector. Kaplani minőségben elhelyeztettek: Bálint György Bezdánból O-Kanisára, Hauschka József Parabutyról Rigycára, Kis Erős Ferenc zentai biktató Mabolra, Kopping Jakab Doroszlórol Filipovára, Kvanduk Janos Filipovarol Doroszlóra, Lippay Imre O Kanisársól Zentara, Szász Ernő Mabolról Bezdánba, Wiederkehr József Gajdobrárol Katymarra. Hitoktatókká tettek: Demsa József keceli adminisztrator Zentára, Jagieza Istvan rigyciai káplán Topolyára, Udvary István katymári káplán Zomborba.

**Joggyakorok kinevezés.** A szegedi kir. itélőtábla elnöke Pataj Béla végzett joghallgató zombori lakost a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kertületébe díjas joggyakorokká nevezte ki. — Szolgálatteletre a topolyai járásbíróshoz osztattott be.

**Athelyezés.** Kanyó Abel Béla bódásghai kir. járásbíróshoz végrehajtó ugyane minőségben N-Palánkára helyeztetett át.

**Athelyezések a honvédségnél.** Siibersdorf Ferenc hadnagy a szabadkai 6 ik honvéd gyalogezredhez, Veszprémben a 16-ik honvéd gyalogezredhez, Lőcsény Kálmán főhadnagy Szegedről Szabadkára es Fábry Bertalan hadnagy Ungvárról Szabadkára helyeztetettek át.

**Ünnepélyes beiktatás.** Vojnits Dániel bajai rom. kath. plebanosnak installációja vasárnap ment végbe a legnagyobb ünnepélyességek között. A beiktató tisztséget almási Kovacsich Máté almási apát-tató teljesítette. Jelen voltak az ünnepélyen: Vojnits István főispán, Karácson Gyula megyei alispán, dr. Molnár Károly megyei főügyész, Siskovits Tamás nagybirtokos es számos megyei notabilitás. A plebanos a városi törvényhatóság es a vendégek tiszteletére 250 teretű diszebedet adott.

**Csaszka érsek jótékonyága.** Plávnáról írják: Ritka ajándékban részesült Plávna községe ez új évben. Mult öszön két tanteremből álló iskolája kántorlak es melléképülete leégvén, ezeknek újjáépítése 4470 frt 72 kr költséglóirányzattal a megyei hatóság által jóváhagyatott. — Az előjáróság tekintve a község szegénységét az országszerte ismert jószág Csaszka György kalocsai érsek ur öexcellenciájához folyamodott segélyert, ki is alig épült fel betegségből, első dolga volt jótékonyágát a legnagyobb mérvben használni reánk, mert a biztositó társulat által fizetett 673 frton feltüli összeget 3797 frt 72 krt adományozott, tehát az egész iskola es kántorlakot ő építette.

**Szervezési szabályrendelet.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1895. évi december hó 28-an tartott rendkívüli közgyűlésében 294/1895. közzv. sz. a. a hatalyban lévő városi szervezési szabályrendelet módosítását elhatározván, ezen határozat 1896. évi január hó 11-től számítva 30 napon át Gyurists György városi főjegyző hivatalos helyiségében közzsémére kitetett, ott a hivatalos órák alatt betekintheő es ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanáshoz címezve benyújthatók.

**Eldöntetlen harc.** Baráti Mátyás es Magó Ferenc zentai legények régi kenyeres pajtasok. A mult hét egyik fagyos reggelén összetalalkoztak a piacon es ennek örömebe bevonultak a butikba egy kis sziverősítőre. Kedelyes beszélgetés közben sürün fordult a fityóka es a két jóharát mindinkább nekiemegegett. A déli órák felé azonban a cimborák véleménye rohamosan kezdett egymástól távolodni. Régen itett kölesönös sérelmekkel hozakodtak elő es a pálinka gőzén át úgy láttak, hogy ezen sérelmek csak vérrel moshatók le. A butikot a leszámolásra szünek találván, nagy versengések között a piacra vonultak, ahol a kofák nem kis gyönyörűségére hatalmas verekedést rigtönöztek. A győzelem azonban a rendőrség gyors közbelépése miatt eldöntetlen maradt.

**Elfogott betörőbanda.** Topolyai levelezők írja: Nem rigeben nagy feltűnést keltett városunkban, hogy Alarcos rablók a község albirójának, Palusek István es Becskői László igen gazdag polgárok házeit éjnek idején kirabolták. A butor, ágy es rubaneműn kívül mindkét helyen tekintélyes pénztösszeget is elemeltek. Meg annyi idejtek is volt a banditáknak, hogy egy papirosdarabra azt irták: „Bíró uram eljövünk nemsokára még egyszer!“ A csendőrség nagy erélyvel nyomozta a tetteseket, de bizony eredménytelenül, míg a szomszédos községekből egyre jöttek a jelentések, hogy a legelső gazdákat kirabolták. Most egy véletlen vezette a csendőrséget a betörőbanda nyomára. Egy itteni vén oláh cigány, Kolompár Péter egyik közeli szállason nagyon szép ruhát ajánlt eladásra az ottani asszonynépnek. Javában folyt az alkudozás, midőn csak egyszerre ott termettek a portyázó csendőrök. A vén cigány futni akart, de lehetetlen volt. Kolompár bevallá, hogy ő egy messzeágzó betörőbandának a tagja. A banda 35 cigányból áll, kik a topolyai, bajsai, ludasi es zentai vajdaságból lettek összetoborozva. A csendőrség a diszes karavánt elfogta s házkutatás alkalmával igen sok kelmét, vásznat, ágy es rubaneműt találtak. Ez természetesen mind lopott jószág volt. A banda már a topolyai járásbíróshoz börtönében hitűsöl es a vezér Nikolajevics Iván beismerte, hogy az ősz es tél folyamán a környéken történt betöréseket, lopásokat ők követték el. Sőt a mult évben a topolyai, hegyesi, adai es ő becei zsidótemplomba is betörték es a perselyeket kifosztották. A bandát a napokban kísérték át a szabadkai kir. törvényszékhez.

**Hangverseny.** Az adai tanító-testület a tanítók tanuló gyermekei részére Kalocsán építendő tanítók háza javára f. évi január hó 19 én, vasárnap este 8 órakor a nagyvendéglő dísztermében táncal egybekötött hangversenyt rendez. Belépti-díj: az első 5 sor személyenkint 1 frt, a többi sorok 60 kr. Karzat 20 kr.

**A halál torkában.** Topolyáról írják: Két helybeli hajadon leány, Németsi Panna es Sipos Klári együtt laktak. Tegnap éjjel lefekvés előtt nagyon megtümték kemencéjüket szénnel s hogy a szoba ki ne hűljön, a kemence légvonalat elzártak. Reggel a két leányt alétlan találták fel. Dr. Dahasi Ödön fiatal orvos ügybuzgóságának sikerült a szerencsétleneket mülégzés által életre hozni.

**Tűz Szabadkán.** Szabadkáról írják: Folyó hó 7-én reggeli 1/9 órakor a kir. törvényszéki palota padlásán a gerendázat az ott dolgozott munkások gondatlansága folytán kigyulladt s ha idejekorán észre nem veszik, az egész tetőzet leégett volna, így is a kár meghaladja a 100 frtot. — A városi adóhivatal (völ régi törvényszéki) épületében f. hó 9-én delután 1/4 órakor kéménytűz volt. Ugyanazon épületben f. hó 10 én delután 1/2 órakor a padlásan gerenda- es kéménytűz volt.

**Halálozás.** Mukits István szabadkai földbirtokos kedden elhunyt. Nején szül. Kuluncsics Terézén kívül két kiskoru gyermeke siratja.

**Jubilans évkönyv.** Az újvidéki dalárda a napokban adta ki jubilans évkönyvét Metzinger Lajos titkár szerkesztésében. 25 év óta áll fenn a derék dalgylet, ezen idő alatt kifejtett nagy tevékenységével valóságos missziót teljesített. Az egyletnek jelenleg van 44 működő, 3 alapító, 146 pártoló es 29 tiszteletbeli tagja. A dalárda jelenleg 2000 frtnál több vagyon fölött rendelkezik.

**Jégünnepély.** A zombori korcsolyázó-egylet jégünnepélye minden tekintetben kiválóan sikerült. Gratulálunk a korcsolya-egyletnek, gratulálunk az egylet vezetőinek, hogy oly nagy buzgóságot fejtettek ki, s hogy fáradságukkal sikerült nekik egy, a városunkban még nem látott fényes ünnepélyt rendezni. Az ünnepélynek a szép idő is kedvezett. A versenyeken győztesek lettek: a kezdők versenyénél az első díjat Oltványi Adorján, a másodikikat Szondy Iván, a harmadikat Bartol István, a haladók versenyénél az első díjat Horvátovits Iván, a másodikikat Csarsch Lajos, a hölgyek versenyénél az első díjat Koczár Alice k. a., a másodikikat pedig Pál Blanka k. a. nyerte meg. A győzteseket, különösen a győztes kisasszonyokat a jelen volt közönség lelkesen megéljenizte. A jégünnepélynek legérdekesebb mozzanata a jégtünder megválasztása volt. Megválasztották Elischer Janka kisasszonyt, a nagyszabású tanterületi kir. főigazgató leányát, Pock László unokabagát. Összesen 3675 szavazatot kapott a kisasszony. A jégkirálynőt a közönség ritka ovációban részesítette. A jégpálya gyönyörűen volt díszítve nemzeti színű lobogókkal és lámpionokkal. A jégen százánál több korcsolyázó volt, a kik jókedvűen egész délután áldoztak az oly egészséges sportnak. Az ünnepélyen roppant nagy számú és intelligens közönség vett részt. Ezen jól sikerült jégünnepély által a korcsolya-egylet hatalmas lépéssel haladt előre. Az ünnepélynek igen szép volt a tiszta jövedelme; 400 frtnál több maradt meg az egylet céljaira. Ezen ünnepély után immár biztosra vehető, hogy a zombori korcsolya-egylet élete új virágzásnak indul s jövőre már az annyira várt pavillont is fel fog épülni.

**Dalestély.** A zombori iparos dalárda február hó 8-án a „Vadászkürt“ termeiben táncal egybekötött dalestélyt rendez.

**Helyreigazítás.** Vettük a következő sorokat: „B. lapjának e hó 10-iki számában az „Ujdonságok“ rovatában „1849-es Ferenc-József rendjel“ cím alatt a „Szegedi Napló“ból átvéve egy közlemény jelent meg, mely szerint Matkovits Lajos zentai főszolgabírónak F. J. rendjelére véletlenül került az 1849-es szám, s ez a rendjelnek sorrendi száma. Erre vonatkozólag szabadjon megjegyezni, hogy ez téves fellogás, mert az 1849-es szám minden egyes F. J. rend belső felén megvan, miután a rend 1849-ben alapított, amint ez a „Statuten für den Kaiserlich oest. F. J. O.“ című szabály-könyvből is kitűnik, amely többek közt így írja le a rend alapítását: „Wir Franz Joseph der Erste... haben über Antrag Unserer Ministerrathes mit Unserem Patente vom 2. Dec. 1849 einen Verdienstorden gestiftet...“ stb. Továbbá a keresztnek leírásánál így szól: „Die Rückseite des Kreuzes ist, wie oben beschrieben, gestaltet, nur entfällt die Kette, und auf dem mittelfelde erscheint, statt der Buchstaben F. J., die Jahreszahl der Ordensgründung (1849).“

**Eszküvő.** Huszagh István ó-kanisai jegyző a mult heten esküdtött örök hűséget Wolf Etelka kisasszonynak, Wolf József, nyugalmazott adai tanító leányának.

**Eljegyzés.** Koszanovits János szabadkai m. kir. honvédmegyei eljegyezte Konyovits Danica kisasszonyt, öz. Konyovits Helen asszony leányát.

**Merénylet egy tanító ellen.** Megirtuk, hogy O-Becsen K. tanító ellen az egyik nebulónak apja merényletet követett el. Az „O-Becse és Vidéke“ erről az esetről a többek között ezeket írja: „K. tanító éppen tanítással volt elfoglalva, mikor minden illendőség nélkül betör az ajtóhoz Nemet András feles és káromló szavakkal támad a mitem sejtő tanítóra, oktatván azt, hogy ne így, ne úgy tanítsa az ő fiat és miért szorítja annyira, minek zárja be, meg térdelteti ki. A tanító azou hiszemben, hogy részeg emberrel van dolga, szép csendes hangon figyelmezteti, hogy nem így kell beszélni, a sikkját vegye le és meujen ki az utjára. De a dühös ember folytatta szitkozódásait és — majd elbánozik én még ilyen emberrel — fenyegetés után a tanítót torkon rakadva, a másik kezével a zsebébe nyúlt. A tanító rosszat sejtve, kirántotta magát kezei közül éppen abban a pillanatban, mikor a merénylő már a bicskáját kivette. A menekülő tanító után futott, aki alig volt képes a másik terembe menekülni, hogy utó ne érje. A zajra összesiető tanítók csillapították le Nemetet, aki még folyton káromolva fenyegetett. A megremült gyermekek reszkette várták tanítójukat, aki alig volt képes őket lecsillapítani.“

**Betörés.** Bács-Szenttamás Béltis Nesztor föld-birtokos és gőzmalomtulajdonos gőzmalomába a mult heten az esti órákban betört valaki az ablakon és az ott talált 34 frtot elemelte. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a betörő Belics egyik alkalmazottja Nenadov Joca volt, aki teljes jártassággal birt a malomban. Az ellopott pénzt a nagybátyja udvarán levő szalmakazalba dugta, ahol meg is találta. A betörőt átadták az illetékes bíróságnak.

**A martonosi rablás.** Emilitettük mult számban, hogy a martonosi rablásnak Belgrádban elfogott s ó-becsei illetőségű egyik tettese, Dzsigsurszky Joco megugrott. Dzsigsurszkyt már másnap ismét elfogták s keményen vallatásra fogták. Vallatása folyamán kezdetben tagadt, de később beismerve tettét, megnevezte cinkostársait, köztük Vuits Gyuró csurogbi 52 éves lakost, akit a csendőrség letartóztatott és bekísért O-Becsére. Vuits a büntetésben öngyilkosságot követett el, ami elég bizonyíték bűnössége mellett. Az öngyilkosságot a prics egyik deszkáján keudőjével követte el. Erős elhatározás kelhetett öngyilkossága véghez viteléhez. Mikorra észrevettek az öngyilkosságot és orvost hívtak, az már csak halálát konstatalhatta.

## Művészet és irodalom.

**A „Vasárnapi Ujság“** január 12-iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A kiállítási falu magyar utcája“ (képekkel) dr. Kovács Gyulától. — Költmények: „Régi templom“ Jakab Ödöntől; „Dal a fészekből“ Sajó Sándortól. — Regénytár: A kétéletű. Elbeszélés. Irta Jókai Mór. (R. Hirsch Nelli rajzaival). — „Zúdorék“ Regény egy kötetben. Irta Gyarmathy Zsigáné (Neogrády Antal rajzaival). — „Ártatlan bűntárs.“ Amerikai elbeszélés. Angolból fordította ifj. Szász Béla (képekkel). — „Magyar professzor-élet a mult században.“ — „Konstantinápolyi élet“ (képekkel a konstantinápolyi török túzlótságról, eredeti

konstantinápolyi fényképek után) dr. Szendrei Jánostól. — „Sudermann Otthona.“ — „Az angolok Transvaalban“ (Krüger transvaali köztársasági elnök és Jameson, az angol csapatok arcképeivel és Transvaal térképével). — „Az ujjbakkori háborúk áldozatai.“ — „Báró Jósika Miklós és báró Podmaniczky Julia siremléke“ (képpel). — „A Képzőművészeti Társulat téli kiállításából“ (Ferraris, Richir, Mack Even és Mackensen festményének másolatával). — „Bugaci forgácsok kutyafuttában szedve“ (képekkel). Herman Ottótól. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve csak 1 frt 20 kr.

## Színház.

### Lemondás.

Csütörtök, január 9.

Karcag Vilmos határos színműve került ma színpadra. Az előadás elég jó volt, bár a rendezés némi kívánni valót hagyott fenn. Mintha a darab rendezése nem történt volna elég gondal.

Laczkó Aranka ismét művészi alakítást mutatott be. Hogy a szerepét nem tudta egész tökéletesen, az nem vont le semmit művészi játékának értékéből. Sűrű tapsviharokat aratott, a közönség több ízben hívta a lámpák elé. A közönség osztatlan tetszésére oldatta meg feladatát Károlyi Böske, a ki igazán elemében volt s szerepét jól játszotta meg. Szintén sűrű tapsokat kapott. Hidvéghy ügyesen játszott, bár egyes jelenetekben nem alakított megfelelően. Gyarmathy nagyon elragadtatta magát.

### Parasztbecsület.

Szombat, január 11.

A fiatal olasz zenetitanok legkiválóbbjának, a zseniális Mascagni Pietronak eme világhírű drámai operáját hallottuk ma a színházban. Mindenestre merész vállalkozás olyan társulattal, mint amilyen Fűredinek itt működő társulata, operát előadni. Muthogy azonban a magyar vidéki színtársulatok közül számosan vettek bátorságot maguknak, hogy ezt az isteni ihlettel megirt mesterművet kisebb, nagyobb sikerrel előadják, nem csodálkozunk azon, hogy Fűredit is hasonlóképpen cselekedett. Az előadással szemben így természetesen, nem alkalmazhatjuk a szigorú és elfogulatlan bírálatot. Nem rendelkezővén ezen társulatunk azokkal az eszközökkel, melyek egy operai előadás legelmeibb feltételét képezik, nem csodálkozunk azon, ha csak halvány képét nyújtották azoknak a szépségeknek, melyek miut egy kincses bányában oly dusan és bő tartalommal fordulnak elő az operában.

Ha már most az előadásról az itteni erők tekintetbe vételével akarunk nyilatkozni — úgy el kell ismerünk a szereplők és karmester részéről a nagy igyekezetet, melylyel feladatukat minél tökéletesebben igyekeztek megvalósítani. Gy. Mészáros Kornélia csengő hanggal, érzelmesen énekelte és helyenként drámai hűvel játszott Santuzza szerepét. Különösen tetszett sölője az imakarban és az Alfióval való duettje. Perényiről (Tuppido) ez este elismeréssel kell megemlékeznünk. A „Siciliana“-t tiszta szépen csengő hangon énekelte, nemkülönben a Santuzzával való duettjét és az anyjától való búcsuzás jelenetét is elismerést érdemlőleg interpretálta. A kacér Lola bájos kis énekrészét Berzig Margit kedvesen adta elő. Lángh Ödön meglehetősen Alfió volt, hasonlóképpen Tisztainé (Lucia).

Más hangon kell azonban a karokról megemlékeznünk. Ugy a férfi, mint a női karok botrányos rosszak voltak. Intonálás, fél taktussal később bekezdés az énekbe, hamis hangok, a dallamok boszantó elferdítése jellemezték a karokat. Amennyiben az operát az igazgató megismételtetné, kérjük a karmestert, tartson több próbát a kardalokkal, mert így kockáztatják az egész est kedvező benyomását.

A zenekart dícséret illeti meg Nagy igyekezettel és korrektséggel játszott. Meg kell azonban említenünk, hogy Dellin sok tempót meggyorsított, ami talán csak előnyére vált az előadásnak.

Az operát a „Második felvonás“ igen szellemes vigjáték előzte meg. A kis egyfelvonásos vigjáték jó előadásban került színpadra. Különösen ki kell emelnünk Károlyi Böske-t, Hidvéghit és Tuboly C.-t. Tisztai és Miklósy szintén sok igyekezettel játszottak.

### Náni.

Vasárnap, január 12.

Az előadás nagyjában elég jó volt. A címszerepét Gy. Mészáros Kornélia játszotta. Űgyesen játszott, kedves kis sváb leány volt és e mellett gyönyörűen énekelte. Lángh Ö. (Józi) sok igyekezettel felelt meg a szerepe követelményeinek; maszkirozására több gondot fordíthatott volna. Tisztai, az öreg sváb és Lángh I. a Szepi szerepében derűtséget keltettek. Tu boly játéka tetszésben részesült. Leővey és Gyarmathy jól játszottak.

## Füstbe ment terv.

Ó-Morovica, 1896. január.

A mi községünk valódi magyar lakosai nemcsak jóra törekvők, de bazafias érzelműek is levén: már régén tűnődtek azon, hogy az ő falujuk neve miért nem magyar. Sokszor hallották azt is — kik töltünk idébb-odább utazgattak — midőn vidéki magyar emberrel beszélgettek, azok azt hitték, hogy ilyen nevű faluban mint a miénk, minden más nyelvű ember lakik, csak magyar nem és hogy ezek általában mind magyarok, az nagyon is feltűnő.

A megye határán kívül tehát el voltunk temetve saját nevünkben.

Azt gondolták azért a jóra törekvő igaz magyar lakosok, hogy ne rejtőzünk tovább idegen név alatt,

hanem a község nevében is mutassuk meg, hogy magyarok vagyunk.

A gondolatot követte a tett, midőn kétszázánál több aláírással az adófizető polgárok közül egy kérvény adótt be a képviselőtestülethez, hogy a falu neve magyar nevével hagyja el és változtassa egy jó hangzású magyar szóval, vagy történelmi névvel magyarrá.

A falu nevével eze alkalommal elhallgatom, csak annyit említek meg, hogy a „Bács-Er“ mellett van hét kilométerre annak forrásától.

A falu atyái az említett kérvényt átvették és a mult év utolsó óráiban le is tárgyalták, oly módon, hogy még azok az atyák is, kik e dologban gyűlést kértek: nagyrészen ellene szavaztak a falu neve megmagyarosításának.

Külömben oka van mindennek: itt először is azt beszéljük, hogy a megmagyarosítás belekerült tiz söt huszezer forintba?

Első sorban gondoskodni kell a községnek új pecsét-nyomok és bélyegzőkről.

Másodszor... semmiről... csak a falunak az új nevével ki kell pingálni minden utcában a sarok házakra, ezen kívül a csikók, lovak, borjúk, szarvasmarhák és juhok mind új levelet kapnak...?

A vadászati és koldulást tiltó oszlopok is megújítandók — ez is sokba kerül?

A pénzügyi pecsét-nyomói, bélyegzői, sőt még a forgalomban levő váltók is újra állítandók, mert amit a régi faluban csináltak, mind nem ér semmit?

Bizony nagy baj ez! No de telik a tizezer forintból! Most jön a telekkönyv: bírtok iv, telerlap átvitel, ez mind temérdek dolog és sok költség.

Bizony... bizony csak nem élhet a magyar ember baj nélkül... hiszen azt is beszéljük, hogy a Kossuth-bankót bevéltjük... ha ez igaz... akkor nemcsak a falut, de a zsidókat és németeket is megmagyarosítjuk... rájuk fér, mert bizony nekik is nagyon cifra nevék van!

Ha a Kossuth-bankót be nem váltja a német... jaj neked szegény nép, fizethetsz, ha tudsz, még élsz mindig!

Az is igaz, hogy ha a falunak új neve lesz... a régi billogvasat se lehet használni... ezt is újat kell csináltatni.

Eddig tartott a közvagyon pusztulás az új névben, bizony sok, nagyon sok! No de telik a huszezer forintból!

Most jön a magán vagyon: számlák, névjegyek, zsákok, mesterlevelek, iparendélyek, útlevelek, szolgálókönyvek: mind nem ér semmit — újra csinálандók, s ezeknek a végzésire ismét egy új hivatal... tehát pénz, csak pénz ismét?

A falu nevének megmagyarosítása ellen legnyomatékosabban tiltakoznak a szobaleányok és szakácsnők: azt mondják ugyanis, hogy a távol levő katona kedvesek, nem tudják, hogy a falunak új neve lesz... hogy írnak majd azok levelet, és hogy gyűlnek majd hazra, mikor az ő falujuk se lesz itthon?

Utóljára száz meg száz oka van annak, hogy most miért törtek ellene a falu neve megmagyarosításának... száz oka, de egy a vége: ha valaki tele szájjal ki tudja mondani azt: „Si omnes consentiunt, ego non contradico“ — akkor a száz okot is kitalálta.

Ez az igaz, aki nem érti, fordítsa magyarrá legy gondolkodott tizenegy falu atya.

Ez pedig történt az ezredik év utolsó óráiban, Bácsmegeyben!

## CECILIA.

Egy kis leány elbeszélése után írta: Alugy.

Közönségesen csak Cilikének hívták, de ha valaki kedvében akart járni, Ceciliának szólította. Milyen furesza, egy tizenöt éves Cecília. Valamennyien különönsnek találtak, de azért előtte egy sem mert nevetni ezen.

Az igazgató adta neki e nevet, melyet sokkal méltóbbnak talált hozzá, mint Cilikét. Az intézet díszpéldányképeként állítá föl előttünk, s egyszer sem mulasztotta el, őt az iskola látogatók előtt megdicsérni.

— A legkiválóbb, a legjobb valamennyi között. Soha pajkos, meggondolatlan szó nem hagyja el ajkát, szelíd, példás viseletű. A növendékek játékaiiban ritkán vesz részt, rendszeren a zongoránál ül és templomi énekeket játszik. Hangja igen csinos, talán óhajtaná nagyságod végig hallgatni az „Ave Mariát“? — Igazgatónók kegyesen magához inté, Cecília a zongorához ült és énekelte. Szép tiszta, csengő hangja tetszett mindenkinek, az iskolalátogató ur jóakarólag simogatta meg orcácskáját, az igazgató pedig kedvesen mosolyogva küldte vissza helyére.

Szemlesütve halad végig a termen, szerényen ül vissza padjába és midőn a tanórának vége, illedelmesen kéri társnőit, hogy ne háborgassák őt. Ha esetleg oszónához keresik, mentse ki a jó tanárnók előtt. Magányosan óhajt maradni, mert zenét komponál egy rövid imához, melyet a legközelebbi tanórán kívánna eljátszani az igazgatónóknak, meglepetésül.

En bámulva hallgatom őt végig. Most már szentül meg voltam győződve, hogy Ciliké halála után rögtön a szentek közé fog sorolattani, sőt, ha igazgatónóknk előbb ki nem találja, eszembe jutott volna magamnak is szent Ceciliához hasonlítani őt, akinek minden törekvése olyan fonséges, nemes. Szinte áhitattal feletem neki, hogy igenis kimentjük ónagsága előtt, szívesen megteesszük... és itt elakadt szavam.

Dehogy mertem, mint máskor, mondani: „édes Ciliké“, — hanem némi féltékenységgel, halkán, tisztelteljesen sugtam — igenis megmondjuk, tisztelt Cecília.

Még a járása is más volt, mint a többieké. Csaknem lebegett a földön, akár egy angyal. En legalább, különösen akkor, úgy vettem észre, amint mozdulatlanul állva helyemen, tekintetemmel addig követtem, míg egészen eltűnt. A kerti lógost választá helyéül. Nem tudtam megállni, hogy utána ne menjek, nem pusztan kíváncsiságból, de mintha engem is megszánt volna a szent ihlet, közelében akartam lenni, midőn az égiekkel foglalkozik. Vajjon minő lehet ilyenkor arca, még utóbb dicsőfény is van feje körül?

Néhány pillanat mulva győzedelmeskedtem érveimmel, nyugtalanokodó étvágyam ellen, s lassan, nesztelenül utána osontam. A nagy udvarunk tán sobasem érek végére, olyan hosszúnak tetszett az út. Mire a kerthez értem, egy nagy bokor mellé rejtőzve, pompásan szemlélhetém Ceciliát.

Először valamit rajzolt napernyője hegyével a homoktalajba. A távolság nem engedé latni mit, pedig a kíváncsiság majd elemészett. Közlebb húzódtam, észrevétlenül. Szívemre szoritám mindkét kezem, hogy annak dobogását, meg lélegzetemet is vissza tartsam. Most föllélt Cecília, s járkálni kezdett a lugosban dudolgatva, közbe-közbe jegyeztetett, törölt valamit az asztalon fekvő könyvecskeben. Meg néhány lépés és egészen a lugos mellett vagyok. A vadszőlő, mely dusan futá be azt, jó védőül szolgált. Még csak egy kicsike rés és tisztán kivehetem a színteret. Ez is sikerült. A levelek engedtek óhajomnak és én betekinthelek.

Cecília már ismét ül, dudol és jegyezget. Előtte a porban egy nagy szív, tisztán nem vehetem ki, egy vagy két törrel. Térdre borultam. Cecília valódi angyal és én bűnös vagyok. Szégyeltem kíváncsiságomat. Mi vagyok én hozzá képest, ki úgy érzem oszonnán hiányát? O ezt föl sem veszi. Az Isten anyja, vagy fiamak szíve előtte a porban rajzolva, kezében írón, az asztalon papír, szívében áhitatos gondolatok, fejekéjében fonséges terv, egy imát megzenésíteni. Kezeimet összetéve, elkezdtem imádkozni. Meddig tartott ez így, nem tudom. Egyszer csak arra ijedtem föl, hogy Cecília örömtelen kiáltja: „meg van, sikerült, pompás!”

Fölugrottam helyemről s a bejárathoz futottam, hogy csókkal illessem ruhája szegélyét ennek a szent angyalnak. Cecília elmerülve saját gondolatiba, melyeknek dudorászva adott kifejezést, nem vett észre. Háttal állva felém, megégyeser lehajolt, hogy egy javítást tegyen munkáján s abban a percben, hogy beléptem, a szöveget kezdé énekelni:

„Amióta szerelembe estem...”

Meglepetve kiáltottam föl. Ekkor megfordult, nagyot sikoltott, napernyőjével gyorsan eltörle a pad elé rajzolt szívet, de nem elég ügyesen, hogy ne láttam volna meg a közepébe rajzolt óriási „Feri“-t, s nem elég gyorsan dobta kalapját maga elé a padra, hogy észre ne vegyem a becsmpészett pompás diós kiliket.

*Dal.*

Nézlek, nézlek elmerengre  
Hosszasan, angyalom...  
Hő szívednek dobogását  
Gyönyörrel hallgatom.

\*  
Reám omlik édesen az  
Éjszínű hajfonat...  
Eltakarja rózsapirtól  
Lángoló arcomat.

\*  
Hogya mostan meglátnának  
Az égi angyalok:  
Megládnák, hogy hozzám képest  
Ők — boldogtalanok!

Felölös szerkesztő

**Dr. BALOGHY ERNŐ.**

köz- és válto-ügyved.

Laptulajdonos és kiadó

**BITTÉRMANN NÁNDOR**

## HIRDETÉSEK.

### Tekeasztal eladás.

Alulirofínál egy teljesen jó karban levő

## TEKEASZTAL

jutányos áron eladó.

Lichneckert János,  
Bajmokon.

### Felhívás.

Amennyiben a leltározás ugy a város mint a külterületben befejezést nyerend, felhívatik a fogyasztó t. c. közönség, hogy ha esetleg tévedésből vagy bármilyen más okból a fogyasztási adó alá eső cikkek fel nem vétettek volna, azt legkésőbb **follyó hó 15-ig** annál is inkább jelentsek be, mert ellenesetben az mint adózatlan és jelentetlen fog tekintetni.

Egyben figyelmeztetik a t. c. közönség, hogy a már megadózott cikkek után új adót fizetni nem köteles, mivel azt a régi bérlővel elszámoltuk. Zombor, 1896. január 11-én.

A zombori fogyasztási- és italadó bérlőség.

### Pályázat.

Csataalja községében eltávozás folytán megüresedett tanítói állásra ezennel pályázat hirdetetik. Fizetése készpénzben 400 frt előleges részletekben, 50 frt lakbécimén addig, míg a község természetbeni lakásról gondoskodik. Kötelek az ismétlő és az iskolaszék által meghatározott osztályt vezetni. A köllőleg felszerelt okmányok **január 23-ig** a csataaljai iskolaszékre címezve, ftdő **Maison Mihály** ker. espereshez Rigycára küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. Tan-nyelv német-magyar. 2—1

# BITTÉRMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE  
**ZOMBORBAN**  
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Itt megrendelhetők:  
Válók.  
Gyászlapok.  
Számok.  
Levélfejek.  
Névjegyek.  
Esketési kártyák.  
Sima- és  
dombornyomatu  
monogrammok.

Közsegi nyomtatványokból nagy rakítár.  
**Papír- és írószerek a bevásárlási áron.**  
Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.  
**Közsegeknek három havi hitel.**

Itt megrendelhetők:  
Hírlapok  
Művek.  
Naptárak.  
Táblázatok.  
Falragaszok.  
Körlevelek.  
Táncvígalmi  
meghívók.  
Táneredek.  
Etlapok.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18. Telefon szám: 18.



**2-szeres és 3-szoros termékek**  
csakis mesterségesen szárított

## MŰTRÁGYÁVAL

érhetőek el. \*—24

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya-, kén-sav- és vegyi ipar részvénytársaság képviselőt az egész megyére elvállalta s így nemcsak készségegyel nyújt tájékoztatást mindenkinek a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközöli.

9325. sz. 1895.

### Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegyei palánkai járáshoz tartozó Tovarisova községben leköszönés folytán üresedésbe jött rendőrzetelő állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása évi 360 frt készpénzfizetésből áll, utólagos havi részletekben.

A pályázó kérvényében igazolni tartozik, hogy magyar honpolgár, védkötelezettségének megfelelő, rovatlan előéletű, teljesen egészséges, magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse és a községben divó nyelvet is bírja.

Előnyben részesítettnek kiszolgált csendőrök, altisztek.

Pályázati kérvények alulirofított főszolgabíróhoz **follyó évi január hó 26-ig** terjesztendők be, később érkezendők figyelembe nem vétetnek.

Palánka, 1896. évi január hó 5-én.

**Hipp Dezső,**  
főszolgabíró.

244. sz. 1896.

### Pályázati hirdetmény.

Sándor községben üresedésbe jött községi irnoki állás betöltése céljából pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása 300 frt, a községi pénztárból havi előleges részletekben.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket B.-Bodrogh vármegye 6/1887. számú szabályrendelete 9. §-ának megfelelőleg és erkölcsi bizonylattal felszerelve **follyó évi február 10-ik napjáig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kítüzetni.  
Bács-Topolya, 1896. január 6.

**Császár,**  
főszolgabíró.

3—1

18611. sz.

tkvi 1895.

### Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Perlesz Adolf végrehajthatónak Hunczinger Frigyes végrehajtást szenvedő eileni 139, 58 frt 77 kr, összesen 197 frt 77 kr tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a kir. járásbírószék területén lévő, Uj Szivacra fekvő, az uj-szivaci 263. sz. tjkv. helyébe lépett 295. sz. betétben A. † foglalt Hunczinger Frigyes nevében álló 346. hr. 2. ö. i. sz. ház és 158 □ öl beltelekre 375 frt 10 krban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1896. évi március hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor** Uj Szivac községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi LX törvénycikk 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki. jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1895 évi december hó 31-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

**Radány Péter,**  
kir. törv. bíró.

59. sz. 1896.

### GABONA-ELADÁSI HIRDETMEY.

Az apatini m. kir. erdőhivatal részéről ezennel közhírré tetetik, hogy a mult 1895. évben felesgazdasági-  
lag termelt és lent megjelölt helyeken bemagtarozott gabonaneműek az alulirt erdőhivatal irodájában **follyó évi marcius hó 12-én délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános árverés útján felsőbb jóváhagyás fentartása mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog, még pedig:

1. Az apatini magtárban elhelyezett tiszta buza 1155 mm. 2. Az apatini magtárban elhelyezett zab 537 mm. 3. A monostorszegi magtárban elhelyezett tiszta buza 859 mm. 4. A monostorszegi magtárban elhelyezett tiszta buza 21 mm. 5. A monostorszegi magtárban elhelyezett zab 868 mm. 6. A palánkai magtárban elhelyezett tiszta buza 4872 mm. 7. A palánkai magtárban elhelyezett zab 2986 mm. 8. Az apatini erdőhivatali görében és padlásan elhelyezett csöves kukorica 743 mm. 9. A doroszlói görében elhelyezett csöves kukorica 1633 mm. 10. A bezdán-kozorai görékben és monostorszegi magtárban elhelyezett csöves kukorica 4585 mm. 11. A német-palánkai görében és magtárban elhelyezett csöves kukorica 4294 mm. 12. A plávnai görében elhelyezett csöves kukorica 1259 mm.

Az árverési és szerződési feltételek az alulirofított erdőhivatalnál, nemkülönben a gabonaneműek minősége az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatinban, 1896. évi január hóban.

NAGY KIR. ERDŐHIVATAL.

### PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Bodrogh-Monostorszegh község iskolaszéke egy tanítói állásra ezennel pályázatot nyit. Felhivatnak a pályázók, hogy köllőleg felszerelt kérvényeiket **follyó évi január hó 31-ig** alulirofított nyujtsák be.

Javadalmazás: 400 frt évi fizetés és 50 frt lakbér. Ezen tanítói javadalmazáson kívül pedig a magas kincstár részéről kedvezménykép: a már meglévő 20 katasztrális föld harmadának — esetleg még többnek haszonélvezete, mely annál is inkább remélhető, minthogy a jelenleg működő tanítók közül is ketten már részesültek ilyenmü kedvezményben.

Megkivántatik a magyar és sokác nyelvnek tökéletes bírása. A német nyelvben való jártasság előny. Köteles továbbá a megválasztandó a mindennapi s ismétlő iskolásokat oktatni.

Bodrogh-Monostorszeghen, (Bácska) 1896. évi január hó 4 én.

**NAGY HÉLA,**  
iskolaszéki elnök.

2—1

### Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásnak főszolgabírája részéről, Bács-Doroszló községében megüresedett iróki állásra, ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonként előre kifizetendő évi 300 frtból áll.

A pályázni kívánók felhívattak, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közgyűlési számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **január hó 25-ik napjára** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetvén, hogy a választás Bács-Doroszlón a községházán január hó 29-én, szerdán reggeli 9 órakor fog megtartatni.

Apatin, 1895. évi december hó 31-én.

**Hauke Imre,**  
főszolgabíró.

2-2

7995. sz. 1895.

### Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásának főszolgabírája részéről, a Szónta községében megüresedett iróki állásra, ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonként előre kifizetendő évi 400 frtból áll.

A pályázni kívánók felhívattak, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közgyűlési számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **január hó 25-ik napjára** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetvén, hogy a választás Szóntán a községházán január hó 28-án, kedden reggeli 9 órakor fog megtartatni.

Apatin, 1895. december hó 24-én.

**Hauke Imre,**  
főszolgabíró.

2-2

6398. sz. 1895.

### Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásnak főszolgabírája részéről, Bodrogh-Monostorszeg községében megüresedett iróki állásra, ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonként előre kifizetendő évi 360 frtból áll.

A pályázni kívánók felhívattak, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közgyűlési számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **január hó 25-ik napjára** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetvén, hogy a választás Bodrogh Monostorszegben a községházán január hó 30-án, csütörtökön reggeli 10 órakor fog megtartatni.

Apatin, 1895. évi december hó 31-én.

**Hauke Imre,**  
főszolgabíró.

2-2

9832. szám.

1895.

### Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által alkotott 1692 kig. 1895. számú szabályrendelettel (Csantavér községben székhelyi) rendszeresített üresedésbe jött XXIV. körállatorvosi állás betöltése céljából pályázatot nyitok.

A XXIV. körbe 6212 telket számláló Csantavér és 1513 telket számláló Sándor községek tartoznak.

Ezen állás javadalmazása 600 frt, mely összegből Csantavér 450 frtot, Sándor község 150 frtot fizet havi előleges részletekben.

Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. §-a alapján egyezségi fog biztosított.

Végőbítási teendőket a szabályrendeletileg meghatározott díj mellett teljesíteni köteles.

Felhívattak a pályázni szándékozők, hogy pályázati kérvényüket az 1888. évi VII. t. c. 296., 297. és 298. §-aiban mondottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevéllel, erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve, hozzám **1896. évi február hó 15-ig** annyival is inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Tópolcsa, 1896. évi január hó 2-án.

**Császár,**  
főszolgabíró.

3-1

13. szám.

kig. 1896.

### Árverési hirdetés.

Petrovác község 10854 kat. hold területű határában az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ával a Ferenc-esatorna részvénytársulat mint birtokos részére biztosított jogok fentartása mellett a vadászati jog 1896. évi január hó 1-től kezdődő egymásutáni hat évre folyó évi január hó 18-án délelőtt 9 órakor Petrovác községházánál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők haszonberbe fog adatni.

Kikiáltási ár az ez idei évi haszonbér, 100 frt. Az árverési felhívatok a községházánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Petrovác, 1896. évi január hó 8-án.

**Az elüljáróság.**

2-1

## Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság 1896. évi február hó 9-én délután 2 órakor az intézet helyiségében rendes évi közgyűlést tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívattak.

### A közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
- II. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése és ennek jóváhagyása, úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság felmentése és a nyeresemény felosztásának elhatározása.
- III. Az igazgatósági tagok egyharmadának, vagyis 6 tagnak és a 3 felügyelő-bizottsági tagnak, nemkülönben az ügyészek kilépése folytán megüresült állásoknak titkos szavazás útján leendő betöltése, azon megjegyzéssel, hogy a kilépők újra megválaszthatók.
- IV. Az alapszabályok módosítása.
- V. Új részvények kibocsátása.
- VI. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

3-2

### Az igazgatóság.

**Figyelmeztetés.** 54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor erről előismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő. A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelő-bizottság átvizsgálni tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

VAGYON.

### Mérleg számla 1895. december 31-én.

TEHER.

Pénztárkészlet	2123 49	Részvény alaptőke	40000 —
Értékpapír	7198 —	Tartalék alaptőke	10881 30
Kötelezvény 1066 drb	121552 —	Takarékbetét és tőkésített kamat	113210 47
Váltó 1560	67248 —	Hetbetét	4090 31
Jelzálogkölesön 17 "	12583 —	Váltó visszleszámitolás	32324 81
Ingatlan	443 —	Adótartalék	250 —
Postatakarékpenztár	225 11	Kamat átmeneti 1896. évre	2700 —
		Fel nem vett osztalék	14 80
		Nyeresség	7900 91
	211372 60		211372 60

Jankovác, 1896. évi január hó 2-án.

**Madzinyi János s. k., Lóvy Sándor s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k.,**  
igazgató. igazgató. igazgató. pénztáros. könyvvizető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek találtatott.

Jankovác, 1896. évi január hó 4-én.

**Szücs Lajos s. k.,**  
felügy. biz. tag.

**Kubinszky Pál s. k.,**  
felügy. biz. tag.

**Schöffner József s. k.,**  
felügy. biz. tag.

**DRÉHER ANTAL SERFÖZDÉJE KÖBÁNYA.**

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

**Zomborban. Széchenyi István-körút.**

6 sz. alatt saját házámban egy

**Hordó- és palack-cőrrakfári**

létesíttem és hogy ott a **legkitünőbb minőségű**

**hordó- és palack-sőreim**

kaphatók.

3-1

Kiváló tisztelettel

**DRÉHER ANTAL.**

**PLUTOS**

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúz vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan h-t. Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán túlválevőlg tejsav képződik, ha az elernyedtt állatok végtagjai, a mellekelt utasítás értelmében, bedörzsöltetnek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

**TÁRCZAY ISTVÁN**

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

**Földbérleti hirdetés.**

Mely szerint közhírré tétetik, hogy kiskoru Rohonczy Elemér tulajdonához tartozó Duboka pusztán Lelbach testvérek birtokaik szomszédságában fekvő 83<sup>1883</sup>/<sub>2000</sub> lánca vagy 104<sup>1883</sup>/<sub>1600</sub> katasztrális hold szántóföld 1896. évi november 1-től számítható három évre **folyó évi február 16-án** reggeli 10 órakor nyilvános szóbeli árverés útján az árvászek hivatalos helyiségében — I-ső kör, Eötvös József utca 59. szám, I-ső emelet — haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár a jelen bérlet szerint lánconként 20 frt 20 kr, bánatpénz 173 frt. Bővebb értesítés alulírottánál szerezhető, I-ső kör, Eötvös József-utca 114. szám. Kelt Szabadkán, 1896. január 10-én.

**ZOMBORCSEVITS FERENC s. k.,**  
ügyvéd, mint gyámsági meghatalmazott.

3-1

## HIRDETMÉNY.

A Zombori Takarékpénztár t. c. részvényesei  
1896. évi február 2-án délelőtt 10 órakor  
Zomborban, az intézet tanácskozási termében tartandó  
**XXIII-ik rendes közgyűlésére**

ezennel tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlési elnök és a meghatalmazások megvizsgálására hivatott 3 tagú bizottság választása.
  2. Igazgatói jelentés az 1895. évi üzlet eredményeiről.
  3. Intézkedés az 1895. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a tisztajövedelem felosztása tekintetében.
  4. 12 választmányi tag és 4 póttag választása.
- Az 1895-ik évi mérleg és az igazgatói jelentés a t. c. részvényeseknek meg fog küldetni.  
Zombor, 1896. évi január hó 12-én.

**S Á N D O R s. k.,**  
igazgató.

## A Zombori Takarékpénztár Mérleg- és Vagyon-kimutatása

1895-ik évi december hó 31-én (összehasonlítva az 1894-ik évi december hó 31-iki állással).

V a g y o n	1894. dec. 31-én		1895. évi decemb. 31-én		T e b e r	1894. dec. 31-én		1895. évi decemb. 31-én	
	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
Ingatlanokra betáblázott kölcsönök . . . . .	3.098,579	42	3.155,245	32	Befizetett részvénytőke . . . . .	100,000	—	100,000	—
Leszámitott váltók . . . . .	492,734	46	596,818	36	Tartalék és nyugdíjalap . . . . .	75,914	07	—	—
Jelzálogilag biztosított váltókölcsönök . . . . .	267,055	—	316,455	—	Külön tartalékalap . . . . .	23,909	71	21,859	21
Értékpapírokra adott előlegek . . . . .	22,280	80	18,050	—	Tartaléktőke . . . . .	—	—	89,281	70
Magyar állami kötvények és vasuti részvények . . . . .	695,925	—	401,625	—	Nyugdíjalap . . . . .	—	—	12,593	35
Ezek után járó kamatok . . . . .	1,333	33	333	33	Betétek 4 1/2% kamatozásra . . . . .	3 082,675	52	3,064,264	80
Végrehajtási árverésen megvett bérház	44,682	20	44,935	47	"    4%    "    "    "    "    "	1,157,938	08	1,153,529	06
Az intézeti ház értéke . . . . .	46,636	01	45,859	93	A betételek után 3 1/2-ig járó kamatok	90,184	59	87,604	38
Postatakarékpénztári cheque-számlán . . . . .	173	89	218	76	A betételi kamatok után kamatadó . . . . .	9,018	46	8,760	44
Hátralékos kamatok . . . . .	9,221	38	10,283	61	Előre fizetett kamatok . . . . .	59,498	80	52,922	58
A felszerelési tárgyak értéke . . . . .	5,265	57	5,323	20	Beszedett betáblázási illetékek . . . . .	2,098	22	2,144	41
Más intézeteknél elhelyezett tőkék . . . . .	1,228	76	39,549	13	Osztrák-Magyar Bank giró-számláján . . . . .	105,181	52	12,286	06
Más intézetektől járó kamat . . . . .	—	—	225	11	Tiszta jövedelem . . . . .	54,915	28	67,010	31
Pénzkészlet . . . . .	76,218	43	37,334	08					
	4.761,334	25	4.672,256	30		4 761,334	25	4.672,256	30

Zombor, 1896. évi január hó 5-én.

**Sándor Béla s. k.,**  
igazgató.

**Csarsch Sándor s. k.,**  
főkönyvelő.

## Hirdetmény.

Az általánosan ismert legnagyobb

# URI-, NŐI- és GYERMEKRUHA

divatárú kereskedő

## Mogán Henrik Ujvidékről

február hó 1-én nyitja meg

**Zomborban, (fő-) Kossuth-utca, a Koszanits-féle házban  
nagyválasztékú raktárát**

minden e szakmába vágó árukban, a legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

# Dr. Buják József

ügyvédi irodát nyitott Zomborban, Deák-Ferenc-körút (korzó) 206. sz. házban. 3-3

6403. sz. 1895.

## PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Bács-Bodrogh vármegye apatin járásnak főszolgabírája részéről, Apatin községében megüresedett irnoki állásra, ezennel pályázat hirdetettik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonként előre bifizetendő évi 300 frtból áll. A pályázni kívánók felhívattak, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közigyelési számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzá **január hó 25-ik napjára** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetvén, hogy a választás Apatinban a községüzlet január hó 27-én, hétfőn d. u. 4 órakor fog megtartatni.

Apatin, 1895. évi december hó 31-én.

**Hauke Imre,**  
főszolgabíró.

2-2

7001. sz. 1895.

## PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Bács Bodrogh vármegye bajai járáshoz tartozó Bács Vaskút községben nyugdíjazás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy a magyar és német nyelvekben való jártasságukat is igazoló képesítési okmányokkal szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzá **folyo évi január hó 18-ig** nyújtsák be.

Ezen állás évi javadalmazása:

1. Kézpénzben oszt. é. t. egyszázöt forint.
2. 31 hold 1358,1600 □ öl földnek haszonélvezete, mely után az adót maga a jegyző fizeti.
3. 6 öl = 11-37 méter keményfa.
4. 200 fontos = 112 kg. sertés (hizott).
5. 120 font = 67-2 kg. marhalus.
6. 50 font = 28 kg. faggyu.
7. 50 font = 28 kg. só.
8. 12 (tizenkét) kocsi széna.
9. 40 pozsonyi mérő = 25,01 hektoliter buza.
10. Lakás természetben, mely után az egyenértéki illetéket a jegyző fizeti.

Kelt Baján, 1896. évi január hó 6-án.

**Latinovits Gyula,**  
főszolgabíró.

3-2

4404. sz. 1895.

## Pályázati hirdetmény.

Bács-Topolya községében leköszönés folytán üresedésbe jött 450 frttal javadalmazott községi lovasrendőrvetési állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívattak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket a keresztlevelel, magyar bonosságuk és erkölcsi viselkedésük igazoló hatósági, ugy testi épségükről szóló községorvosi és eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten alulírott községi-előjárónál **folyo évi január hó 25-ig** annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kiszolgált csendőrök vagy altiszteknek előny biztosítottatik.

Megjegyeztetik még, hogy a megválasztandó lovasrendőrvetési egy szolgálatra alkalmas lovat, ahoz szükséges felszereléseket, ugy a községi rendőrség részére alkotott öltözeti és felszerelési szabályzatban előirt egyenruhát sajátjából tartozik beszerezni.

B.-Topolyán, 1896. évi január hó 2-án.

**Jedlieska Miklós,** **Jekete István,**  
jegyző. 2-2 bíró.

## „STAR“

életbiztosító társaság, London.

Alapították 1843-ik évben.

Érvényben levő biztosítások: Biztosítási alap:  
**348.162,500 korona.** **89.439,114 korona.**

Az 1894-ik évben az utolsó öt évi időszakra nyeresémosztalék fejében a biztosított felek közt

**12.800,700 korona**

osztott zét. 3-3  
Bármely módozat szerinti életbiztosításokat legolcsóbb díjak és legkedvezőbb feltételek mellett felvesz és felvilágosítással készséggel szolgál

A MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG  
**BUDAPEST, TERÉZ-KÖRUT 20.**

ORMOS FELIX, vezérigazgató.

Referenciát ad a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.**

Képviselőt Zombor és környékére nézve:

**Dr. FLESCHE ADOLF** orvos úrnál Zomborban.

# Meghívó.

A bács-ómoroviciai takarékpénztár részvénytársaság folyó évi február hó 10-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében

## VIII. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek alapszabályaink 50. §-ára való hivatkozással ezennel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések felolvasása.
2. Az 1895. évi zárszámadosok előterjesztése és ezek alapján a felmentvény megadása.
3. Igazgató-helyettes választása.
4. Pénztárnok választása.
5. Az igazgatóságól kilépett 5 igazgatósági tagnak ujra választása.
6. Két jegyzőkönyv hitelesítő kirendelése.
7. Netaláni indítványok el tárgyalása.

O-Morovicán, 1896. évi január hó 10-én.

**Neufeld Adolf s. k.,**  
könyvelő.

**Dembicz Vilmos s. k.,**  
vezérigazgató.

A fennebb hivatkozott 50. §. így szól: Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit és meghatalmazását az intézettel letenni, amikor is arról elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatainak száma is kiteendő.

### VESZTESÉGEK.

### Nyeremény- és veszteség-kimutatás.

### NYEREMÉNYEK.

Kamat és tőkekamatadó . . . . .	267 67	Befolyt váltókamatok . . . . .	12446 98
Bélyeg és illeték . . . . .	40 86	Kezelési díjak . . . . .	1684 25
Különléte adások . . . . .	993 87		
Lakbér . . . . .	120 —		
Tőkésített betéti kamatok . . . . .	2731 18		
Telepítés és jutalék díjak . . . . .	120 49		
Kifizetett betéti kamatok . . . . .	155 55		
Tiszti és szolgáló fizetés . . . . .	1500 —		
Visszszámítási kamatok . . . . .	2149 90		
Üzletköltségek, fűtőanyag . . . . .	211 88		
Posta- és távirati díjak . . . . .	123 95		
Egyenleg mint 1895. évi nyeresemény . . . . .	5715 88		
	14131 23		14131 23

### VAGYON.

### Mérleg és vagyonkimutatás.

### TEHER.

Butorok és irodai szerelvény . . . . .	250 —	60,000 frt névértékű, 60% al befizetett részvénytőke . . . . .	36000 —
1896-ba átmenő visszszámítási kamatok . . . . .	253 61	1896-ba átmenő váltókamatok . . . . .	1796 92
Folyószámlai követelések . . . . .	40 49	Rendes tartalékalap . . . . .	4159 50
Osztrák-magyar bank giró számláján . . . . .	152 24	Külön . . . . .	819 24
Pénzmaradvány 1895. december 31-én . . . . .	1876 91	Fel nem vett osztalék . . . . .	29 65
Váltóállomány 1895. december 31-én . . . . .	153002 —	Magyar általános takarékpénztár . . . . .	4000 —
		Osztrák-magyar bank . . . . .	19070 —
		Pesti magyar kereskedelmi bank . . . . .	9952 —
		Magyar leszámítoló és pénzváltó bank . . . . .	4025 —
		Betéti állomány 1895. december 31-én . . . . .	70011 06
		Egyenleg mint 1895-ik évi nyeresemény . . . . .	5715 88
	155575 25		155575 25

Kelt O-Morovicán, 1895. évi december hó 31-én.

Bács-ómoroviciai takarékpénztár részvénytársaság:

**Dembicz Vilmos s. k.,**  
vezérigazgató.

**Neufeld Adolf s. k.,**  
könyvelő.

**Fejős János s. k.,**  
pénztárnok.

O-Morovicán, 1896. évi január 7-én tartott felügyelő-bizottsági ülésen ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és segédkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

A felügyelő-bizottság:

**Schadl Ignác s. k.,**  
fel. biz. elnök.

**Kovács Gyula s. k.,**  
fel. biz. jegyző.

**Oblath Náthán s. k.,**  
fel. biz. tag.

**Bergel József s. k.,**  
fel. biz. tag.

**Kunszabó Antal s. k.,**  
fel. biz. tag.

## Az almás-járásai takarékpénztár részvénytársaság 14-ik évi üzletkimutatása 1895-ik évre.

**Igazgatósági jelentés.** Tisztelt közgyűlés! Van szerencsénk pénztársaságunk 14-ik évi mérlegét e jelentésünkkel csatolva előterjeszteni. Az ez év eredményeül mutatkozó 8741 frt 59 kr nyeresémet ajánljuk az alább részletezett módon felosztani: 1. 5% tartalékalapnak 437 frt 8 kr. 2. 5% igazgatósági jutalék 437 frt 8 kr. 3. 8% választmányi jutalék 699 frt 32 kr. 4. 2% felügyelői jutalék 174 frt 83 kr. 5. tartalékalapnak külön 530 frt 92 kr. 6. Jótékony célra 50 frt. 7. Jutalmazásra 170 frt. 8. Átvitel a jövő évre 242 frt 36 kr. 9. Osztalékul részvényenként 12% = 6000 frt. Összesen 8741 frt 59 kr. — Kérjük itt egyszersmind az 1895-ik üzletre nekünk, valamint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadni. Kelt Bács-Almás, 1896. évi január hó 1-én. Arnold Antal s. k., Scherk Gyula s. k., Kehl Péter s. k., igazgatók.

**Felügyelő bizottsági jelentés.** Tisztelt közgyűlés! Az 1875. évi XXXVII. t. c. 195. §-a rendelkezéséhez képest intézetünk üzletvezetését folytonosan ellenőriztük, könyveit, iratait és pénztárát gyakran megvizsgáltuk. Különösen megvizsgáltuk az 1895-ik évi összes számadásokat, a mérleget, nyeresémosztalék- és veszteség-számlát s azokat helyesnek s a könyvekkel mindenben megegyezőnek találtuk. Az igazgatóságnak a választmányal egyetértő, a nyereség felosztására vonatkozó ajánlatát is vizsgálat alá vettük s azt mint magunk elfogadjuk, mint a tisztelt közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk. Végül az igazgatóság, valamint a magunk részére a felmentvény megadását kérjük. Kelt Bács-Almás, 1896. évi január hó 5-én. Sterk József s. k. Raichheld Adolf s. k. Bilinovits Jakab s. k.

### Vagyon.

### Mérleg.

### Teher.

Pénztár . . . . .	7579 23	Alaptőke . . . . .	50000 —
Váltó . . . . .	218508 —	Betétek . . . . .	235771 39
Előleg . . . . .	30296 —	Tartalékalap . . . . .	7032 —
Jelzálog kölcsön . . . . .	25235 —	Fel nem vett osztalék . . . . .	346 —
Per-előleg . . . . .	541 29	Különlétek . . . . .	345 29
Leltári ingóságok . . . . .	349 07	Egyenleg mint nyeresemény . . . . .	8741 59
Tőke elhelyezés . . . . .	12000 —		
Folyó számla . . . . .	234 39		
Ingatlan . . . . .	7493 29		
	302236 27		302236 27

## Hirdetmény.

Az almás-járásai takarékpénztár részvénytársaság t. c. tagjai 1896. évi február hó 6-án délelőtt 9 órakor Bács-Almás, a saját helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívattak.

Elintézendő tárgyak:

1. Az igazgatósági, választmányi és felügyelő-bizottsági jelentések tárgyalása.
2. A múlt évi zárszámadosok megvizsgálása, a mérleg végleges megállapítása és nyereség felosztása.
3. A felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. A választmányból 5 tagnak s a 3 tagu felügyelő-bizottságnak alapszabályszerű kilépése s helyeiknek titkos szavazattal választással történendő betöltése.
5. Az intézet működése tartomány meghosszabbítása iránt hozandó intézkedés.
6. Az alapszabályok módosítására bizottság kiküldése, mely tervezetét az 1897-ik évi rendes közgyűlés elé terjeszti.
7. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes megválasztása.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőző 24 órával részvényeit és meghatalmazásait az alapszabályok 54-ik §-a értelmében az igazgatóságnál letenni.

Az igazgatóság.